

Zima: Vládě fandím, ale i vyčítám

Jiří Mach

Bojovat proti extrémům, hledat s vládou účinná řešení inflace a spojit rozdělenou zemi chce lékař a bývalý rektor Univerzity Karlovy Tomáš Zima, který ohlásil kandidaturu na Hrad.

■ Kdy jste o tom začal uvažovat?

Někdy koncem loňského roku, když se někteří lidé ptali, co budu dělat dál po skončení svého rektorského období a jestli bych nechtěl kandidovat na prezidenta.

■ Doménu prezidentzima.cz jste si nechal zaregistrovat už v roce 2018.

Ano, protože v té době se šířily různé spekulace. Nechtěl jsem, aby jakkoliv poškozovaly Univerzitu Karlovy.

■ Co vás ke kandidatuře přimělo?

Země je rozdělená a já jsem se ve své profesi lékaře, učitele, ale i ve všech manažerských rolích šéfa ústavu, děkana fakulty, rek-

■ Byl jste hodně slyšet za pandemie a za své názory jste získal anticenu Bludného koviďáka od vědeckého spolku Sis-yfos. Přiznáváte chybu?

Udělal jsem jednu chybu, kterou udělala řada jiných, když jsem v květnu roku 2020 říkal, že mrtvých na pandemii bude málo.

Sisyfos mi vytýká jednu větu, že imunitu získáme, když se nakazíme. To je věta, kterou nikdo nevyvrátil. V létě 2020 ještě nebyla vakcína, ale jakmile byla, tak jsem ji doporučoval všem. Tedy samozřejmě nejdříve těm, kteří jsou nejvíce ohroženi.

■ Ta věta zní: „Jenom říkám to, co se prostě odehrává v přírodě, čemu neporučíte. Jestliže se mladí lidé setkají a prodělají to, tak si vytvoří protilátky. A obecně platí, že nejlepší imunitu získáte tím, když se s touto nemocí setkáte.“

Je to o tom, aby se lidé setkávali, aby žili v letních měsících co možná nejnorněji po tom velmi tvrdém lockdownu.

■ Ale už zkraye roku 2020 měla americká Univerzita Johnse Hopkinse dost dat o smrtelnosti a nakažlivosti covidu. A nikde na světě se nepodařilo zabrzdit šíření koronaviru tím, že by se jen jedna skupina obyvatelstva izolovala a druhá ne. Vždycky nemoc prošla celou společností.

To samozřejmě prošla, ale třeba když se to zpětně hodnotí, tak ten švédský model, který nebyl tak striktní, byl možná jeden z nejuspěšnějších.

■ Možná, ale teď nerozebírejte Švédsko. Necítíte zodpovědnost za to, že vaše výroky pobízely lidi k tomu, aby pravidla ochrany sebe a ostatních nebrali tak vážně?

Určitě ne. Vyzýval jsem všechny, aby dodržovali hygienická pravidla, aby nosili roušky ve vnitřních prostorech. A jakmile bylo k dispozici očkování, tak jsem ho propagoval.

■ Ale když se vrátím k tomu, jak jste říkal, že se mají mladí lidé setkávat a vytvářet si protilátky...

To jsem neřekl. Věta, která je mi vytýkána, je ve všech učebnicích imunologie – že při setkání s nemocí získáte imunitu. Tak to v přírodě je. Jistě, ideální je získat imunitu vakcínami, ale to bylo možné až v roce 2021.

■ Pak je vám vytýkána ještě věta: „Jsme pokusní králíci v rukou teoretických imunologů, matematiků a experimentátorů, kteří si tu modelují různé situace.“ Není právě toto výroky povzbuzující k nedodržování pravidel?

Tato věta není o pravidlech, ale o tom, jak se pořád něco měnilo. Vzpomeňme, kolik bylo různých modelů, kolik lidí vymýšlelo různé psy a semafo-

ry a jak se vše měnilo ze dne na den.

Nejhorší byla ta nejistota. V pondělí se řeklo, že je to bílé, v úterý žluté, ve středu červené a v pátek zase bílé. A nejhorší pro konání člověka při tak těžké situaci s velkým psychickým vypětím je, když se pravidla mění skoro každý den. A to je příčina, proč to u nás tak nedobře vypadalo.

■ Toto se dělo politickým rozhodnutím. Ale vaše výroky přehlednosti situace nenapomohly. Pokud zpochybňujete imunology, matematiky...

Některé imunology a některé matematiky a je rozdíl mezi teoretickým a klinickým imunologem.

■ ... člověk pak neví, komu má věřit.

Byla skupina Výzvy jedenácti, jejíž jsem byl součástí, kde seděli statistik z Matematicko-fyzikální fakulty, dva významní kliničtí imunologové a další, kteří měli podobné názory jako já.

■ Menšina.

To je váš názor.

■ Zpět k prezidentské kampani. Cím hodláte soubor obohatit?

Zkušeností, určitě korektním a slušným přístupem. Moje vize je země bez extrémů, kde se budou všichni cítit dobře, budu se snažit podporovat um a talent českých lidí, o kterých se moc nepíše a nemluví. Je tady v různých oborech celá řada šikovných lidí.

■ Určitě chci podporovat sociální otázky, pomáhat potřebným a podporovat vzdělání u lidí od

dětí po seniory, protože čím je společnost vzdělanější, tím je bohatší a méně náchylná na extrémy.

■ Inklinujete k levici?

Jsem středový, i když dnes je těžké říci, která strana je pravice a levice. To se dnes hodně stírá. V některých názorech jsem trochu více doprava, v některých trochu doleva.

■ Myslíte si, že můžete porazit Andreje Babiše, pokud bude kandidovat?

A pak je otázkou, jestli by vláda neměla ještě více snížit spotřební daň na pohonné hmoty. Pokud jsou vysoké ceny, tak sice stát získává na spotřební dani nebo na DPH větší prostředky, ale pak bude muset přerozdělovat pomoc skoro třetině obyvatelstva ohrožené existenciálními problémy.

■ A co se týče vládního postoje k pomoci uprchlíkům a podpoře Ukrajiny v boji?

Suverénní stát Ukrajina byl napaden Ruskem, takže samozřejmě je třeba pomoci těm, kteří jsou napadeni a trpí. Je třeba pomáhat ženám a dětem, které jsou tady.

■ Jaké řešení konfliktu byste podpořil?

Jsem nepřitelem válečného řešení konfliktu, to je až poslední krok. Asi tam v minulosti selhal nějaká politická jednání a je třeba si uvědomit, že problém na Donbasu byl už osm let. Ohnisko napětí tam bylo a nebylo řešeno ani státy EU, ani těmi, kdo to mají řešit. A teď je třeba hledat řešení mírovou cestou, dohodou. Od toho jsou zejména uskupení jako NATO, EU a je třeba koordinovat politiku s nimi.

■ Myslíte si, že by stálo za to nechat Ukrajinu obětovat nějaké území Rusku?

Jsem hlavně pro to, aby utrpení obyčejných lidí žen a dětí co nejdříve skončilo.

■ To asi každý.

Je třeba, aby se přestalo válčit a vedla se jednání koordinovaná mezi EU, NATO, USA. My bychom se na tom měli synergiecky a účinně podílet.

■ Byl byste pro přijetí Ukrajiny do EU?

Pokud budou splněna kritéria, která jsou kladená na všechny, proč ne. Ukrajině pomozme, bude třeba zemi obnovit. Ale pro vstup do EU platí určitá pravidla a ta by měla být naplněna. Alespoň z větší míry.

■ Jaké vztahy byste vedl s Čínou?

Standardní jako s ostatními 180 zeměmi světa.

■ Ptám se, protože jste na Karlově univerzitě založil Česko-čínské centrum, které mělo sloužit jako instituce pro šíření čínské propagace...

Není to pravda.

■ Podle některých odborníků znalých problematiky ano.

S tímto zájmem jsem do toho nešel. Byla to platforma, kde byli zástupci jednotlivých fakult, kteří spolupracují s čínskými vysokými školami na bázi vědecké a odborné a byla to spíše záležitost koordináční, abychom věděli, jak spolupráce probíhá. Byla to spíše diskuse, co se může dělat, co se dělá apod.

Třeba na Univerzitě Karlově nikdy nebyl Konfuciovův institut jako na jiných školách, což je nástroj čistě propagandistický.

■ Vydrželo to tři roky. Byl to krok vedle?

Situace se nějak vyvíjela, pak tam vznikly problémy, tak to zaniklo. Tak to občas chodí.

■ Navázal byste na diplomacii všech azimutů prezidenta Zemana?

ČR má mít dobré přátelské vztahy s mírovými zeměmi celého světa. Ale klíčová role a koordinace naší zahraniční politiky je EU a NATO.

■ Jak bude vaše kampaň financována?

Zatím je financována z mých osobních prostředků. Řada přátel mi pomáhá. Byl otevřen transparentní účet, na který jistě někteří lidé přispějí.

■ Počítáte i se silnějšími sponzory?

Mohou být. Důležité je, aby byli transparentní, platili daně a neměli problémy s českým právním řádem.

■ Může mezi nimi být i HomeCredit skupiny PPF, se kterou jste coby rektor podepsal smlouvu, ale nakonec jste z ní musel vycouvat, protože se proti tomu vzbouřila akademická obec? Vadilo jí, že firma poskytuje drobné půjčky s vysokými úroky, ale i podmínka, že se univerzita má zdržet všeho, co by mohlo poškodit dobrou pověst firmy.

Moje vize je země bez extrémů, kde se budou všichni cítit dobře

Smlouva byla vypovězena. Ale ta smlouva měla zajišťovat podporu dvou projektů na dvou fakultách v hodnotě 1,5 milionu. Jestli mě HomeCredit podpoří, je na nich. S HomeCreditem jsem o své podpoře nejednal.

■ Kolik už máte podpisů občanů pro kandidaturu z potřebných 50 tisíc?

V tuto chvíli je podpisů několik tisíc. Začal jsem sbírat na různých místech, rozesílám archy přátelům a známým.

■ Jak byste nakládal s prezidentskými pravomocemi – prezidentskou milostí, amnestií, jmenoval byste vládu bez podmínek?

Vždy záleží na konkrétní situaci. Jak jsem řekl, jsem proti extrémům, prezident má dodržovat psaná i nepsaná pravidla a využívat svoje pravomoci umírněně a s rozvahou.

■ Podepsal byste sňatky stejnopohlavních párů?

Platí odpověď na předchozí otázku. Pokud zákon schválený oběma komorami parlamentu neporušuje základní ústavní pravidla ČR, prezident by jej měl respektovat.

Foto PRÁVO – Milan Maláček

Je třeba hledat řešení mírovou cestou, dohodou. Od toho jsou tu zejména NATO a EU

tora univerzity snažil dávat různé skupiny dohromady. Mou vizí je, aby byla naše země spojená, abychom mohli překonat současné krize a energetickou, či inflaci, která je jednou z nejvyšších v EU.

■ Politicky aktivní jste byl už od mládí. Kdy jste vstoupil do KSČ?

Kandidátem KSČ jsem se stal v roce 1984.

■ Co vás tam lákalo?

Měnit věci kolem sebe, nikdy mi nebylo lhostejné, co se kolem děje. Byl jsem osloven na gymnáziu učitelé a v KSČ jsem byl šest let z mých 56. Nikdy jsem to, že jsem byl ve straně, netajil. Je to veřejně známý údaj a na fakultě, kde jsem ještě jako straník působil, jsem byl v roce 2005 zvolen děkanem.

V nedávném rozsáhlém článku na SeznamZpravy.cz je vyjádření mého spoluzáka, který byl předsedou stávkového výboru, že jsem se nad nikoho nevyvyšoval a že jsem nedělal žádné krivárny.

■ Co jste dělal za sametové revoluce?

Byl jsem v městské vysoké škole radě a za fakultní SSM jsem podepsal žádost na Obvodní národní výbor Prahy 2, aby demonstrace na Albertově byla povolena. A to byla, proto tam také přišlo tolik lidí.

MAGAZÍN PRÁVO

- Anna Polívková: Ve spoustě věcí mužům rozumím
- Reportáž: V Litomyšli byste chtěli žít taky
- Ferdinand Peroutka: Nechtěl se ženit, ale udělal to třikrát
- Vojtěch Vodochodský: Se Sepěším mě mnohé pojí

sobota 18. 6.

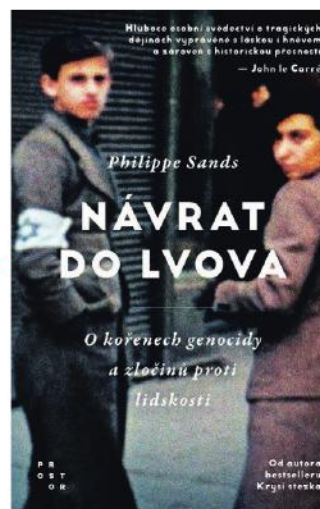
Předplatte si PRÁVO a získejte...

Předplatné: sobota na 1/2 roku za 572 Kč
Cena platí při zahájení odběru do 30. 6. 2022

Objednávejte na www.pravo.cz nebo bezplatné telefonní lince: 800 444 477 případně na e-mailové adrese pravo@pns.cz

V objednávce uvádějte heslo: NÁVRAT DO LVOVA

O kořenech genocidy a zločinů proti lidskosti

NÁVRAT DO LVOVA

Philippa Sandse, vyznamenaný Cenou Baillieho Gifforda za vynikající dílo literatury faktu, silně rezonuje s aktuální situací na Ukrajině.

www.eprstor.com

Akce platí do vyčerpání zásob. Pro řádné doručování je nezbytné zajistit volný přístup k poštovní schránce, poskytnutím klíče nebo čipu, pokud je poštovní schránka za uzamčeným vchodem.